

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јул 2018.

Шифра кандидата: _____

УПУТСТВО: Тест попуњавати ћирилицом, хемијском оловком и без преправљања, поштујући граматичка и правописна правила. Нечитки, половични, преправљани, граматички и правописно неправилни одговори неће се признавати.

1. Вук Стефановић Караџић је *Српски рјечник* (1818, 1852) штампао у: 1 поен
а) Београду
б) Бечу
в) Будиму
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
2. Заокружите реч у којој је употребљен самогласник (вокал) предњег реда: 1 поен
љубав, наојако, ѿојочих, колумна, божансѿво
3. У генитиву јединине именица *образиц, најредак и креветѿац* јављају се по две гласовне алтернације (промене), али је само једна заједничка за сва три облика. Која? 1 поен
непостојано А (а : ѿ)
4. Заокружите две речи у којима је дошло до алтернације (промене) сугласника по звучности додавањем суфикса (суфиксацијом/извођењем): 1 поен
исѿрескакаѿи, ѿросѿда, ѿѿѿисиваѿи, белешка, умишљај
5. Међу наведеним речима заокружите именицу која није добијена комбинованом творбом и напишите којим начином творбе је она настала: 1 поен
безумље, леѿѿирић, ванземаљац, ѿвешѿарац, ѿредѿрађе
извођењем (суфиксацијом, деривацијом)
6. Подвуците глагол свршеног вида који је употребљен у реченици: 1 поен
Павле је ѿу сѿјајао неко време, а заѿим (се) ѿрисеѿио да Ивана данас долази и доноси коначне весѿи.
Инфинитив тог глагола гласи: *присетити (се)*

15. Футур I (будуће време) у свим лицима оба броја има две форме (два облика), нпр. 1. лице једине 1) *ћу њеваћи*; 2) *њеваћу*. Имајући то у виду, напишите облике за одговарајућа лица на оба начина водећи рачуна о правописној норми: 1 поен

а) 2. лице множине футура I глагола *доћи*: 1) **доћи ћете** 2) **ћете доћи**

б) 3. лице једине футура I глагола *јести*: 1) **јешће** 2) **ће јести**

16. Подвуците она дела која су настала у 18. веку: 1 поен

Плач Србији, *Тражим њомиловање*, *Слово љубве*, *Живој и њрикљученија*, *Горски вијенац*

17. У песми *Светљковина* песника **Симе Пандуровића** (наведите име и презиме писца) песнички субјект слави: 1 поен

а) национално ослобођење

в) дан венчања

б) силазак с ума

г) верски празник

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

18. Поред имена писаца упишите назив књижевне епохе којој припадају: 1 поен

а) Франческо Петрарка **хуманизам (хуманизам и ренесанса)**

б) Артур Рембо **симболизам (модерна)**

в) Оноре де Балзак **реализам**

19. Стихове: 1 поен

*Знаш ли, зетје – не знали ње људи!
Ал' ако је једну ноћ ноћила,
једну ноћцу с њиме њод чадором,
не може њи више мила бити:
Бој ј' удио, ња је њо њроклејо,
воли њему нејо њеде, сине;
нека иде, врај је однесао!*

изговара **Југ Богдан** (наведите име књижевног јунака) **своме зету Бановић Страхињи** (наведите име књижевног јунака).

20. *У царству једном њре мнојо лејта* 1 поен

*– Тамо иде море сне своје сни –
Живљаше дева заносом цвејта,
Име јој беше Анадел Ли –
Једна јој мисл у мисли бди:
Љубави наше свешћу да зри.*

Овим стиховима почиње песма са темом мртве драге. Аутор песме је **Едгар Алан По** (наведите име и презиме писца), а припада епохи **романтизма**.

26. „Шта велиш, ни крив ни дужан ниси? Их, куд ми то каза баш сада, њодоју човече. Да си рекао да си крив, још сам могао да те њустим, јер кривих овде има много. Сви су криви. Али баш нам један невин њреба. И зашто те не моју њустити.” 1 поен

Наведене речи припадају јунаку **Карађоз (Лагифага)** (упишите име књижевног јунака) из романа **Проклења авлија** (упишите наслов романа), који је написао **Иво Андрић** (упишите име и презиме писца).

27. Смрт Марка Краљевића, турског вазала у бици на Ровинама, описује учени Бугарин **Константин Филозоф** (наведите име и презиме писца) пишући о животу и смрти владара коме је служио дуги низ година и са њим основао ресавску преписивачку школу. Реч је о делу **Житије деспота Стефана Лазаревића**, насталом у 15. веку. 1 поен

28. Упишите којим делима припадају наведени ликови, а затим ком жанру припадају дела: 1 поен

Симка Катић: **Корени** (дело), **роман** (жанр)

Максим Сармашевић: **Глава шећера** (дело), **приповетка** (жанр)

29. Наведите град у којем се дешава радња следећих дела: 1 поен

Кошћана: **Врање**

Чича Горио: **Париз**

Ромео и Јулија: **Верона**

30. Један од битних поступака књижевног изражавања подсвесних процеса у којима мисли и осећања нису рационално артикулисани, немају логичку, граматичку и хронолошку срећеност, већ се (у првом лицу) исказују слободним асоцијацијама, назива се: 1 поен

а) дескрипција

б) дигресија

в) унутрашњи монолог

г) ретроспекција

(Заокружите слово испред тачног одговора.)